

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
w Piekarach Śląskich

Data wpływu 2021-02-22

Liczba dziennika 1455

Samorządowe Kolegium Odwoławcze
ul. Henryka Dąbrowskiego 23
40-032 Katowice
tel. 032 255 27 75

Katowice, dnia 18 lutego 2021 r.

SKO.FP/41.4/46/2021/638

Decyzja

Na podstawie art. 233 § 1 pkt 2 lit a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.) oraz art. 1 ustawy z 12 października 1994 roku o samorządowych kolegiach odwoławczych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 570) i § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości miejscowej samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz.1925),

po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Piekarach Śląskich przy ul. Leśnej 22, 41-940 Piekary Śląskie, reprezentowanej przez radcę prawnego Panią Ewę Gajewską od decyzji Prezydenta Miasta Piekary Śląskie nr 84/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości położonej przy ul. Heneczka 4 w Piekarach Śląskich za miesiąc wrzesień 2020 r. w kwocie 4.050 zł

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:
Przewodniczący zespołu
Członek zespołu
Członek zespołu

na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 lutego 2021 roku,

orzekło

uchylić decyzję organu I instancji i umorzyć postępowanie w sprawie

uzasadnienie

Decyzją nr 84/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r. Prezydent Miasta Piekary Śląskie określił Spółdzielni Mieszkaniowej w Piekarach Śląskich przy ul. Leśnej 22 wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc wrzesień 2020 r. w wysokości 4.050,00 zł dla nieruchomości położonej przy ul. Heneczka 4 w Piekarach Śląskich. Według organu I instancji w miesiącu wrześniu 2020 r. na nieruchomości nie dokonywano selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Decyzja została doręczona w dniu 14 grudnia 2020 r.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia organ pierwszej instancji wyjaśnił, że na nieruchomości zadeklarowano selektywne zbieranie odpadów. Natomiast podczas odbierania odpadów komunalnych w altance śmietnikowej zlokalizowanej przy ul. Heneczka 5, z której korzystają mieszkańcy nieruchomości przy ul. Heneczka 4 stwierdzono nieprawidłowości polegające na umieszczeniu w pojemniku na odpady zmieszane odpadów z tworzywa sztucznego i papieru. Przedsiębiorca świadczący usługi w zakresie odbioru odpadów - na podstawie art. 6ka ust. 1 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach - powiadomił Prezydenta Miasta Piekary Śląskie o niedopełnieniu w dniu 17 września 2020 r. obowiązku selektywnego zbierania odpadów. Pracownik Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich sporządził na tę okoliczność dokumentację zdjęciową.

Prot. Nr 8/2021 z dnia 25.02.2021

d

Pismem z dnia 28 grudnia 2020 r. – w ustawowym terminie – wniesione zostało odwołanie od wydanej przez organ I instancji decyzji. Zarzuty dotyczą naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 121, art. 122, art. 123, 210 § 1 pkt 6 Ordynacji podatkowej, poprzez niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i oparcie się wyłącznie na jednym dowodzie, tj. dokumentacji zdjęciowej wykonanej przez pracownika firmy odbierającej odpady. Zarzucono brak przeprowadzenia oględzin z udziałem strony oraz brak ustalenia kto jest właścicielem altany śmietnikowej, w której ujawniono nieprawidłowe segregowanie. Pełnomocnik wskazał, że mieszkańcy przy ul. Heneczka 4 korzystają z innej altany śmietnikowej aniżeli wskazana w decyzji.

Rozpatrując sprawę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach zważyło, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.), jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkiem wielolokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokalu, obowiązki właściciela nieruchomości wspólnej oraz właściciela lokalu obciążają wspólnotę mieszkaniową albo spółdzielnię mieszkaniową. Zgodnie z art. 6q ust. 1 tej ustawy, w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, a w przypadku przejścia przez związek międzygminny zadań gminy, o których mowa w art. 3 ust. 2, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które stanowią dochód związku międzygminnego - zarządowi związku międzygminnego.

Na podstawie art. 6i ust. 1 powołanej ustawy obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje:

- 1) w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec;
- 2) w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne;
- 3) w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Do zadań każdego właściciela nieruchomości w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy selektywne zbieranie odpadów komunalnych, które jednakże nie będzie miało miejsca jeśli właściciel nieruchomości nie podejmie wszelkich możliwych czynności w kierunku edukowania swoich mieszkańców odnośnie zasad właściwego segregowania odpadów, czyli bardzo prostego gestu na rzecz środowiska. Chronić środowisko można na wiele sposobów, ale podstawowym sposobem jest segregacja odpadów oraz utrzymywanie miejsca na odpady komunalne w czystości i porządku. Obowiązek oddzielania odpadów na różne frakcje funkcjonuje w Polsce od kilku lat, jednak wciąż jest z tym związanych wiele trudności. Dodatkowo pojawiają się czasami sprzeczne informacje dotyczące tego co i do jakich pojemników wrzucać, czy oddzielać poszczególne części odpadów. Od dnia 1 czerwca 2020 r. na terenie Gminy Piekary Śląskie obowiązuje nowy Regulamin czystości i porządku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2020 r. poz. 4305), zgodnie z którym przez selektywne zbieranie odpadów należy rozumieć działanie **zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 24 ustawy dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach** (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego

sposobu zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2019 r. poz. 2028). W Regulaminie ustalono, że niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne podlegające obowiązkowemu wywozowi należy gromadzić w pojemnikach i kontenerach na odpady komunalne. Pojemniki powinny spełniać wymagania Polskich Norm, posiadać certyfikat "CE" oraz zapewniać bezpieczne i długotrwałe użytkowanie, w tym mechaniczne opróżnianie przez podmiot odbierający odpady komunalne. Jeżeli nagromadzenie odpadów wynika z nieterminowego odbioru przez przedsiębiorcę odbierającego odpady, ma on obowiązek odebrać również odpady zgromadzone wokół pojemnika. Natomiast na podstawie § 10 ust. 2 powołanego Regulaminu, miejsca gromadzenia odpadów komunalnych powinny spełniać wymagania określone w przepisach prawa budowlanego, być zabezpieczone przed zbieraniem się wody i błota, być łatwo dostępne zarówno dla użytkowników, jak i podmiotów odbierających odpady, a ponadto nie mogą powodować nadmiernych uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców nieruchomości i osób trzecich. Właściciel nieruchomości jest zobowiązany do utrzymania miejsca gromadzenia odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym. Zgodnie z § 4 ust. 4 Regulaminu, właściciele nieruchomości zobowiązani są do selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów komunalnych: 1) papier, 2) metale, 3) tworzywa sztuczne, 4) szkło, 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe, 6) bioodpady z podziałem na: a) frakcję kuchenną (BIO-kuchenne), b) odpady zielone, o których mowa w § 2 pkt 17 niniejszego Regulaminu, takie jak: trawa, liście, pozostałości roślin, ziemia do kwiatków, rozdrobnione gałęzie (BIO-zielone), 7) meble i inne odpady wielkogabarytowe, 8) inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, 9) zużyte opony, 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, 11) zużyte baterie i akumulatory, 12) przeterminowane leki i chemikalia, 13) popioły pochodzące z palenisk w gospodarstwach domowych, 14) odpady niebezpieczne, 15) odpady nieklasyfikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek. **Natomiast na podstawie ust. 5 odpady wyszczególnione powyżej należy wydzielać z powstających odpadów zmieszanych.** Z kolei, w świetle § 4 ust. 9 Regulaminu, zbiórka mebli i innych odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w zabudowie wielorodzinnej – będzie realizowana jeden raz w tygodniu, po telefonicznym lub mailowym zgłoszeniu przez właściciela nieruchomości (zarządcę) podmiotowi odbierającemu odpady komunalne do godziny 14 dnia poprzedzającego odbiór odpadów. Meble i inne odpady wielkogabarytowe powinny być wystawione w miejscu wyznaczonym do tego celu przez zarządcę. Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że pojęcie: „odpadów komunalnych” oraz „selektywnego zbierania odpadów” zostały zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 7 i pkt 24 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.), do stosowania której - w sprawach dotyczących postępowania z odpadami komunalnymi w zakresie nieuregulowanym w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - odsyła art. 1a tej ustawy. **Selektywne zbieranie, według definicji ustawowej, to zbieranie, w ramach którego strumień odpadów, w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania, obejmuje jedynie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami (np. odpady plastikowe, metalowe, czy papier).** W związku z tym nie każdy papier należy wrzucać do pojemnika na papier i nie każdy pojemnik plastikowy nadaje się do recyklingu.

Powyższe obowiązki właściciela nieruchomości nie zwalniają organu I instancji od przeprowadzenia prawidłowego postępowania dowodowego przy wydawaniu decyzji w trybie art. 6ka ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z powołanym przepisem, w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości. W takiej sytuacji wójt, burmistrz lub

prezydent miasta na podstawie powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wszczyła postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a następnie określa w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 6k ust. 3 powołanej ustawy. Intencją ustawodawcy było objęcie obowiązkiem segregowania odpadów komunalnych wszystkich właścicieli nieruchomości.

W aktach sprawy znajdują się notatka służbowa sporządzona w dniu 17 września 2020 r., z treści której wynika że podczas odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości przy ul. Heneczka 5 w Piekarach Śląskich zauważono w pojemniku na odpady zmieszane: papier, plastik, szkło. Wykonano trzy zdjęcia – jedno altanki śmietnikowej, dwa pojemników na odpady zmieszane. Na jednym widać prawdopodobnie opakowanie w części papierowe i w części plastikowe, na drugim oklejony taśmą tekturowy karton (pudło). Notatka służbowa jest lakoniczna i informuje wyłącznie o zauważonych nieprawidłowościach. Z notatki służbowej nie wynika natomiast, czy wskazane przedmioty mogły znaleźć się w pojemnikach przeznaczonych na papier, czy plastik. Nie sprawdzono bowiem ich stanu zanieczyszczenia, ewentualnego zatłuszczenia (w przypadku papieru), z powodu którego nie mogły znaleźć się w pojemniku specjalnie do tego przeznaczonym. W rozpoznawanej sprawie istotą problemu jest to, czy w sytuacji dokonywania segregacji odpadów, wrzucenie do pojemnika na odpady zmieszane plastiku lub papieru, świadczy o niedopełnieniu przez właściciela obowiązku selektywnego zbierania odpadów. Według Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z punktu widzenia regulacji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi istotne jest udowodnienie rzeczywistego sposobu segregowania odpadów lub jego braku. Niewątpliwie, to na podmiocie, do którego przypisane są poszczególne pojemniki na odpady spoczywa obowiązek dbałości o prawidłowe segregowanie odpadów i niedopuszczanie do możliwości dostępu osób trzecich do tych pojemników. Zadeklarowanie przez właściciela nieruchomości selektywnej segregacji odpadów nakłada nań obowiązek rzeczywistego spełnienia obowiązków stąd wynikających. Wykazanie przypadku nieprzestrzegania przyjętej zasady segregacji odpadów pociąga za sobą obowiązek nałożenia na podmiot zainteresowany opłaty w stawce właściwej dla nieselektywnego zbierania odpadów.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, pomijając kwestię segregacji odpadów, dostrzegło, że informacje zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonej przez Spółdzielnię dla nieruchomości przy ul. Heneczka 4 wskazują, iż odpady dla tej nieruchomości są gromadzone w punkcie przy ul. Heneczka 2. Nie sposób więc uznać, że poczynione w toku postępowania ustalenia dotyczą odpadów gromadzonych przez mieszkańców przy ul. Heneczka 4, skoro w notatce służbowej jest wyraźnie podany adres Heneczka 5. Już z tego względu decyzja organu I instancji musiała być uchylona.

Odnosząc się natomiast na marginesie do samego postępowania w zakresie ustalenia nieprawidłowości w segregacji odpadów Kolegium zauważa, że organ podatkowy I Instancji nie działał w pełni w zgodzie z zasadą prawdy obiektywnej (art. 122 Ordynacji podatkowej). Organ nie zebrał bowiem w wyczerpujący sposób pełnego materiału dowodowego. W związku z tym stwierdzić należy, iż dokonana przez organ I instancji ocena zebranego materiału dowodowego była dowolna. Należy podkreślić, że minimalny zakres materiału dowodowego w tego typu sprawach wyznacza zawarte w art. 6ka ustawy określenie „niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych”. Natomiast ustawa o czystości i porządku w gminach nie przewiduje żadnych kryteriów, których spełnienie decyduje o powstaniu obowiązku zapłaty podwyższonej kwoty opłaty, w związku z brakiem segregacji odpadów. Według organu I instancji, niedopełnienie obowiązków selektywnego zbierania odpadów miało polegać na umieszczeniu w pojemniku na odpady zmieszane (niesegregowane),

odpadów które powinny być segregowane. Z powyższym poglądem nie sposób się zgodzić. Według Kolegium niedopełnienie obowiązków w zakresie segregacji odpadów może polegać między innymi na wrzuceniu do pojemnika z plastikiem - odpadów BIO lub tektury, czyli na nawet minimalnym „zanieczyszczeniu” selektywnie zbieranych odpadów, czyli odpadów zbieranych w poszczególnych frakcjach charakteryzujących się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami (np. odpady plastikowe, metalowe, papier). Natomiast odwrotna sytuacja wcale nie musi we wszystkich przypadkach oznaczać takiego nieselektywnego zbierania odpadów. W niniejszej sprawie mogło bowiem się zdarzyć, że papier oraz pojemnik z tworzywa sztucznego, były w takim stopniu zanieczyszczone, że nie mogły znaleźć się w pojemnikach specjalnie do tego celu przeznaczonych. W sporządzonych przez pracownika Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. notatkach służbowych brak szczegółowego odniesienia się do tych kwestii. Wątpliwości organu odwoławczego dotyczą również sposobu dokumentowania nieprawidłowości. Mając na uwadze zasadę zaufania do organów podatkowych wyrażoną w art. 121 Ordynacji podatkowej, oraz zasadę prawdy obiektywnej (art. 122) i zasadę czynnego udziału stron w każdym stadium postępowania (art. 123) stwierdzić należy, że w trakcie wszczętego postępowania doszło do naruszenia wyżej powołanych przepisów postępowania. Według Kolegium notatka służbowa stanowi wyłącznie powiadomienie organu o nieprawidłowościach. Ponadto z art. 6ka wynika, że o fakcie niedopełnienia przez właściciela nieruchomości selektywnego zbierania odpadów, podmiot odbierający odpady komunalne powinien poinformować także właściciela nieruchomości. Według Kolegium, każda forma powiadomienia właściciela jest prawidłowa, gdyż ustawodawca nie uregulował tej kwestii w ustawie. W aktach sprawy brak dowodu potwierdzającego spełnienie tego obowiązku.

Z uwagi na upływ czasu, aktualnie nie jest możliwe zweryfikowanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc wrzesień 2020 r. i przeprowadzenie w tym zakresie dodatkowego postępowania dowodowego. W związku z tym postanowiono uchylić zaskarżoną decyzję i umorzyć postępowanie w sprawie.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Przysługuje na nią skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Wymogi formalne skargi określają art. 46, 47, art. 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.). Wniesienie skargi na niniejszą decyzję wymaga uiszczenia wpisu. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie jej prawa pomocy, obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Zasady przyznawania prawa pomocy oraz skutki przyznania określają art. 243 – 262 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.).